

Odlišné stanovisko k uzneseniu 126/2024 a 127/2024 zo 17. apríla 2024

Z vypočutia pred Súdnu radou Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) vyplynulo, že kandidátka na funkciu sudcu **nebýva na území Slovenskej republiky a poberá finančné dávky z cudzieho štátu, na ktorého území býva.**

Domnievam sa, že **ekonomická závislosť** sudcu Slovenskej republiky od štátneho rozpočtu iného štátu a z toho vyplývajúci stav podriadenosti inému štátu a vznik zodpovednosti a žalovateľnosti orgánmi verejnej správy iného štátu zakladá pochybnosť v tom, či takýto sudca spĺňa všetky atribúty nezávislosti. Splnenie podmienok na poberanie finančných dávok od cudzieho štátu spojené s pobytom v cudzom štáte vytvára osobitný právny vzťah osoby s týmto štátom.

Podľa uznesenia súdnej rady číslo 69/2022 z 28. apríla 2022 súdna rada zabezpečuje integritu súdnej moci (aj tým, že garantuje integritu sudcov). Deje sa to preto, aby mohla byť zabezpečovaná vláda práva. Pri plnení tejto funkcie je možné identifikovať vyslovene kľúčové oprávnenia súdnej rady a procesy, prostredníctvom ktorých tieto garancie realizuje. Patrí k nim aj zisťovanie toho, či sudca spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Do tohto okruhu patria tak aj procesy súdnej rady potencionálne vedúce k odňatiu legitimacy, ktorú sudca od súdnej rady pre výkon funkcie získal. Ak by sa pri výkone takto dôležitých právomocí súdnej rady malo na sudcov aplikovať privilegium hovoriť nepravdu, výrazne by to ohrozilo možnosť súdnej rady dávať záruku za súdnu moc a zároveň by to znamenalo, že čl. III bod 1 zásad sudcovskej etiky (podľa ktorého sudca rešpektuje a presadzuje morálnu integritu súdnictva a vyhýba sa nevhodnému správaniu či vystupovaniu vrátane takého, ktoré objektívne vzbudzuje dojem nevhodnosti) je neaplikovateľný na sudcov v komunikácii so súdnou radou. Na integrite súdnej moci a na vlastnej integrite sa sudcovia zaviazali pracovať a podieľať. Je potrebné tiež uviesť, že sudca nepochybne požíva právo na ochranu súkromného a rodinného života a v osobitných prípadoch aj zásadu nemo tenetur. Ak sa však dobrovoľne rozhodne vyjadriť sa pred súdnou radou, aplikujú sa na neho vyššie uvedené východiská a majú hovoriť pravdu.

Podľa môjho názoru sa vyššie uvedené uznesenie súdnej rady vzťahuje analogicky aj na kandidátov na funkciu sudcu v konaní pred súdnou radou.

Miera otvorenosti a dobrovoľnosti kandidáta objasniť pred súdnou radou splnenie zákonných podmienok na výkon funkcie sudcu je relevantnou skutočnosťou pre posudzovanie vhodnosti osoby na výkon funkcie sudcu. V danom prípade nebola podľa môjho názoru táto miera otvorenosti a dobrovoľnosti či úprimnosti dostatočná, čo môže byť výrazom nepochopenia dôležitosti konania pred súdnou radou a nepochopením role sudcu v demokratickej spoločnosti.

Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky občan, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, je povinný pred vycestovaním ohlásiť skončenie trvalého pobytu ohlasovni, ktorá vedie údaje o jeho trvalom pobyte; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu, kam hodlá vycestovať, a deň začiatku pobytu v zahraničí, ktorý je zároveň dňom skončenia trvalého pobytu. Občan je pri ohlásení skončenia trvalého pobytu povinný vyplniť a podpísať odhlasovací lístok z trvalého pobytu, ktorého vzor určí ministerstvo. Občan, ktorý nebude žiadať o vydanie občianskeho preukazu, je zároveň povinný tejto ohlasovni odovzdať občiansky preukaz.

Z vypočutia pred súdnou radou vyvstala otázka, či súdna rada má akceptovať stav, kedy osoba kandidáta na funkciu sudcu (alebo sudca) má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt len formálne event. si nesplnila zákonnú povinnosť voči ohlasovaniu, a zároveň má iný typ pobytu (možno aj ekvivalent trvalého pobytu) či obvyklý pobyt v inom štáte, v ktorom s rodinou býva a z ktorého poberá dávky. Tieto skutočnosti nie sú podľa môjho názoru bez významu.

Vezmúc do úvahy vyššie uvedené sa domnievam, že bez dôkladného preverenia všetkých okolností dotknutej kandidátky na funkciu sudcu nemožno bez ďalšieho prisvedčiť, že splnila podmienky na vymenovanie do funkcie sudcu. Preto som sa pri hlasovaní o sudcovskej spôsobilosti zdržala a hlasovala som proti návrhu uznesenia o predložení kandidátky na vymenovanie do funkcie sudcu.

Keďže sa podľa mňa jedná o otázky zásadného právneho významu, pristúpila som k napísaniu tohto odlišného stanoviska, aby sa téma aj verejne pomenovala.

V Bratislave, dňa 10.mája 2024

Dana Jelinková Dudzíková